

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ПИТАННЯ ФАХОВОЇ ОСВІТИ У КРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА

Едмонтон, Алта.

Питання фахової освіти для українського робітництва стає щораз більше предметом дискусій — воно стає щораз більше актуальним питанням дня. Куди не поглянути, всюди можна почути голоси наших робітників — головним чином в західній Канаді, що умовини життя прості, такожорішніюючих робітників погіршаються, до того і безробіття зростає серед звичайних чорноробів в той самий час, коли фахові робітники майже не знають, що таке безробіття. Звісним є й той факт, що між українським робітництвом саме найменше фахових робітників; їх є зникаючо мале число, зате ж загал українських робітників становить якраз категорію чорноробів від ліси, зюпати, пилні і т. ін.

Будь часи, коли в західній Канаді треба було якомога більше рук чорноробів, коли цих рук треба було до користування в культурних країнах. Тоді чорнороб міг знайти працю всюди і заробити добре. Зараз машина замінює примітивні знаряддя при копанню каналів, при висушуванні дощів, при корочанню фармів. Замінює машина примітивні знаряддя, але в звичайна багато рук від праці. Той процес йде в значній частині незалежно. Тисячі чорноробів чекають сезонної праці (тут на заході такі ліси бувають), але і цю сезонну роботу в більшій частині виконує машина. Пишуть, що західна Канада економічно підноситься, а бачиться, що не фахові робітники бідиють. Підчасляючи нефахових робітників (пропорційно) то бачиться, що найкращіший кадр творить Україну, Словакію, Польщу, менший Німці, Швеції і Французи, а найменший Англія. На 100 Українців 80 являється сезонної роботи, коли до сезонних робіт зачислено і майстерську працю. Як зарплати тому, як чорноробові хоронити свою екзистенцію?

ВОРОГИ ПОСТУПУ.

Рорктон, Ман.

В нашій місцевості Рорктон, Ман., гурток свідомих робітників завдав аматорській гуртук, який поставив собі за ціль започаткувати культурно-освітню працю між місцевим робітництвом і фермерством і поставити перші півалани під робітничо-фермерську організацію в цій місцевості.

Але цей намір не подобався греко-католицькому попіві, який накупується в трубий спосіб на цих свідомих робітників, прозиваючи їх публічно і в церкві різаними, дикими, московськими агентами, безбожниками і т. ін. Різаними в дикунки назвав їх тому, що деякі з цих товаришів були на війні і — мовляв — на війні навчилися "убивати людей".

Ця груба поведінка попа, його безпідставна лайка на чесних робітників, які не дали йому найменшої причини до цього, викликала загальне обурення. І це спонукало я мене заговорити публічно про це брутальне нахабство попа, хоч ніколи я не люблю "накидатися на них, ні на їх церкву. Однак в цій випадку справедливість вимагає дати йому, як людині, а не як попові, належну відповідь, бо-ж звісно, коли ніхто з нас ніколи його не чіпав, він не має права лаяти людей в церкві. Цєю лайкою він доказав найкраще, що культурний, а хто дикун. Що до "різунів", то я бажав-би поспитати цього попа, чи міг-би він доказати хоч-би одному з цих робітників, що він пововини когось убивати?

А коли деякі товариші-робітники були на війні, то чи за це можна лаяти їх різаними? Хто-ж винен цих людей на війні? Хто-ж винен цих людей, що вони вивалили дикунку людей? Чи-ж не ці самі люди божі, що зараз лають чесних робітників різаними за те, що вони поспіли завдати аматорській гуртук і замислилися, поспитати свій визільний час для самоосвідомлення я науки!

Що до "агентів Москви", то ця назва зовсім не є образливою сьогодні для кожного свідомого робітника, який знає, чим є сьогодні Москва і цілий Рад Союз для робітництва цілого світа. Але я спитаю цього попа: чим агентом є він і другі такі, як він? Кому вони вислугуються і чого вони їдуть між нас наріз? Чи може даятого, щоб попомогти йому? — Так, правда, — попомогти, але другим чином, попомогти йому оставати в темноті й нужді, а панам попомогти панувати над ним і вислизувати його! Про цю службу попу в корист панів а на шкоду працюючому народові найкраще свідомство зложив так самий бувший американський єпископ В. М. Браун.

Думаю, що цього вистарить на цей раз, а на майбутнє раджу тому попові числитися трохи зі своїм славом, бо то не штука болотом і лайкою сипати, як з рюкава, але штука це болото опісля змивати.

ЩЕ ОДНА "ЛІГА НАЦІЙ".

Ді Пес, Ман.

Свого часу розкривалися були буржуазні газети про те, що треба багато робітників до роботи на голубовській залізничці. Багато робітників повірили цим брідням і понаїшли їм до Ді Пес стільки, що їх примістили їх не було де; багато їх витратили останній цент на дорогу, а тут і роботи не дістали. Попав і я серед і на моє велике здивування я стурнувся тут з "Лігою Націй", бо дедо зувинював я до міста, як натрапив на "представника" цієї ліги, який сипав мене, чя я хочу вступити до цієї "інтернаціональної трибуни".

Що за диво, подумав я, що "Ліга Націй" приїхала з Європи до Канади і то ще до Ді Пес, Ман. Приглянувшись ближче до цієї ліги, я побачив, що не збираними діями, а поглядом, що їх повиклидано з робітничих організацій.

Один каже, що робив в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, але там не добре, бо багато порохів; другий скаржився, що в Червоній Армії не добре, бо коли він — "червоноармієць" варив горілку і продавав другим, то за це мусів втікати до Канади, а третій говорив про інші місцевості.

не маючи що лишого до роботи, гудять робітничі організації, кидають болотом на бляшювників, а буржуазно-патріотичні газети черпають звідси свої "аутентичні вісті" про робітничі організації, про Рад Союз і т. ін. Звичайно — яке ішло, таке здибало.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Нінгтон, Онт.

В місцевості Нінгтон, Онт., працює багато українських робітників при будові павергазу. Люде працюють тут тяжко по 10 — 12 годин денно за дуже низьку платню й при найгірших харчах. Впомянутися в компанії нема що й пробувати, бо вона зараз видалає з роботи, хто поважиться словеском впомянутися. Між робітниками повно компанійних шпівнів. Не досить того, що умовини праці прямо невинні, що поведуться з робітниками гірше як з худобою, горюче, що "кому не подобається, може заробити, бо на його місце компанія знайде пів сотні других", — до того всього для життя робітників нема тут найменшої охорони. Компанія кпить собі зі всього і не робить ніяких заходів, щоб небезпеку для життя бодай зменшити.

І ось в наслідок злочинного недбалства компанії згинув тут 2 травня ц. р. двоє наших товаришів в страшний спосіб: експлозії динаміту розірвала їх на кусці. Цими товаришами були: Стефан Писовий родом з Кошубинців малих, пов. Густинь, і Іван Калита з села Млинік, пов. Терехова. Окрім цього двоє товаришів-робітників тяжко ушкоджені — одні Галієв, а другий Українець — Никола Рузвиза з села Личківців, пов. Густинь.

Оба загиблі товариші були ширим прихильниками українських робітничих організацій і ширі працювали для нашої робітничо-фермерської преси.

Хай земля їм буде пером! Іван Рагаський.

ВІДОЗВА

відділу ТУРФДім в Соброрі, Онт., до українських іммігрантів в Галіччині Я Буковині.

Соброрі, Онт.

Дорогі Товариші я Товаришкі! Знаємо, що не в гаразд ви полишили свій рідний край, своє село, в яким ви зросли; покинули своїх рідних під корміюю і сваюоле панів і панських катів. Ви залишили Галичину я Буковину під терором жандармів я бунковинської поліції, які нищать нашу культурну здобутку, а свідоміших братів ваших тримають в тюрмах.

Тому ми, українські робітники, з'організовані в робітничій організації Товариства Український Робітничо-Фермерський Дім, клемче до вас, наших новоприбулих братів я товаришів по неволі, щоб масово вступили в нашу робітничу організацію. Кожному свідомому робітничому мідать пораду, даять знання я свідомість, відкривають очі — хто він і що він має робити я як боротися. Робітничі можуть і мусять боротися всі разом, плече в плече, всі спільними силами я одною мичною лавкою, бо тільки тоді вони впомянуть вибороти собі кращі умови праці я життя. Одинак ніхто ніколи не здобув опізнення своєї долі.

Не давайтесь заманувати ріжним агентам, які прикриваються словом патріотизму.

Вони самолюбні і даяють тільки про свої книжки, а під маскою патріотизму у них криється тільки одна мета — вислизувати, торгувати шкідливою навіть своїх рідних братів.

Тож зрозумійте наш клич, послухайтесь голосу ваших ширих товаришів-чорноробів, з'організуйтеся в українській організації ТУРФДім. Зокрема-ж відділ ТУРФДім в Соброрі, Онт., залікає всіх новоприбулих братів з Галіччини я Буковини, які знаходяться зараз в Соброрі я околиці, щоб зголосились до Укр. Роб. Дому в Соброрі, де їх ширі приймуть з'організують товаришів і даяуть їм ширі поради я вказівки.

Пам'ятайте ще раз, що тільки в єдиній я організації наша сила, наша надія на краще життя! За зара відділу ТУРФДім в Соброрі — І. Сорока.

ВІДОЗВА

до односельчан села Горонидя, пов. Гороненка, Галіччина.

Дорогі Товариші односельчані! Тяжке невідрадне положення ставало нас звернулося до вас, дорогі земляки, на чужині, з просбою о поміч у великій ділі, в будуванні святих науки, в будуванні власної домівки, в котрій мавби вестися все культурне життя нашого села. Вам вам відомо, яке життя представляє наше село, де крім коршми, яка сіє темноту і псуєє наших год сподівань в ділі, нема де зійтись, поглядитися, згуртуватися, завбавитися. Відчуваючи брак власної домівки, завваляв в нас комитет будови, який вже зараз збирає засоби в матеріялах я грошах. Однак кошта цієї будови нема біди, а по части невідомо селянне не в силі покрити, тому комитет звертається оцю дорогою до всіх вас, дорогі брати, з просбою, щоби ви пішли садами наших сусідів з Поточки, котрі прислали значну суму грошей. За ті гроші і

датки селяни нині пишуться в Поточкиській гарній поверховий дім. Тому клемче до вас, дорогі земляки, не дайте загубити Горонидя, зберітьте датки, заохочуйте всіх садових братів громадян, щоби бодай малюмо легко призначили до зваженими власної хати в Горонидя. Поверте нам, що лише тяжке, невідрадне положення змушує нас віднести до вас і ми певні, що ви нам не відмовите, за що вам згора складемо ширю подяку.

Зібрані гроші просимо вислати реєстрованим листом на руки підписаного скарбника, а листи з іменами жертвodawців на руки писаря комитету.

За комитет будови "Народного Дому" в Горонидя Андрій Черев, голова; Дмитро Москалик, скарбник; Андрій Стайок, писар.

ЗВІТ ІЗ ЗАПОМОГОВОЇ АКЦІЇ.

Трансконда, Ман.

Комитет допомоги жертвам кривавої віткри в Дзвиничі, Галіччина, складає оцим звіт зі своєї діяльності як слідує:

Дня 19-го лютого ц. р. була поміщена в "У.Р.В." відозва п. а. "Поможіть жертвам терору". В тій відозві говорилось, що в селі Дзвиничі, богородчанського повіту, 22-го грудня 1926 року вбух страйк в ковальнях земного воску і в тій страйку згинуло від кулі польської поліції 3-ох українських робітників, а також багато було ранених. Даявше було сказано, що кілька робітників, членів відділу ТУРФДім в Трансконді, сформували комитет, що мав зайнятися збіркою грошей, щоби дати хоч маленьку поміч осиротілим родинам. Однак не можна було багато попомогти в цій справі тому, що тепер тяжкі часи, а також ці самі товариші брали участь в кампаніях, що відбуваються в минулих трох місяцях на ріжні робітничі цілі.

Зібрано на цю ціль \$44.25. Ці гроші вислано на руки Робітничого Комитету, до якого входять товариші: В. Гнатюк, Г. Дмитринин і М. Ватаманюк. Ці товариші є членами відділу "Спілки гірників в Дзвиничі", і цей комитет має розділити ті гроші між потерпілими родинами. Оплата пересилки грошей коштує \$1.25.

СПИС ЖЕРТВОДАВЦІВ.

По \$200 зложили: П. Романець і В. Маршалюк; І. Богославський \$170; Марія Сибунчак \$125; По \$100: В. Черевко, Н. Зубик, М. Боднарчук, І. Паневник, Стандард Голсела Конфекціонер, А. Осиńska, Н. Комад П. Піддубний, К. Григорик, Н. Сибунчак, О. Сажук, Д. Зубик, П. Лоза, Н. Різник, Ф. Харко, М. Романець і Т. Романець; по 55 ц.: М. Хомета і М. Романець; по 50 ц.: М. Грабень, Ф. Касин, Н. Небожук, Н. Гуменьюк, С. Драбек, М. Марголіс, О. Мороз, Н. Кремльська, Г. Никитюк, О. Липка, П. Кальмух, Ю. Стасини, К. Матик, М. Патрлюк, П. Келвин, Д. Таньковин, В. Стодолний, П. Утринюк, Я. Метий, С. Пашкевич, О. Андрусюк, М. Трилійський і Т. Ємчук; по 25 ц.: І. Ноженюк, А. Повалюк, С. Музика, Д. Галушак, П. Данилюк, С. Дубас, В. Михайлина, О. Тимчук, П. Грабовський, І. Макал, Р. Думанський, М. Грималюк, Н. Шава, Н. Н., І. Міринський, Л. Дубас, С. Мусієнко, Г. Сафенюк, К. Сомик, Ф. Харко, В. Жуковський, О. Никола, Я. Метий, М. Харенко; Т. Соборнякський 20ц. Збірка у т. Ф. Тулинського \$250. Разом \$44.25.

Комитет, котрий займався цєю збіркою, складає ширю подяку всім жертвodawцям.

За комитет, Д. Зубик.

ЗБОРИ МІСЬКОГО КОМИТЕТУ ОБОРОНЧОЇ ЛІГИ.

Збори Миського Комитету Канадійської Робітничої Оборончої Ліги відбудуться в Укр. Роб. Домі в середу, 8. червня, в годині 8-й вечером.

Делегати від польського й українського відділів обов'язково повинні бути присутні, бо є важні справи до вирішення, що відносяться до К.Р.О.Л. в місті Вінніпегу.

Лесан Моріс, секр.

УВАГА, ВЕНКУВЕР І ОКОЛИЦЯ!

Перший пікнік в цій сезони відбудеться в неділю по полудні дия 12. червня ц. р. в т. саміх місцях, що я попереднього року, тоб-то коло Гейтінгс-Парку.

Дайте всі масово на цей пікнік, щоб спільно разом забавитися весело я відсвятити свої гурди чистим повітрям. Там знайдете все, чого забажаєте: смачні перекуски, холодні напитки, гарну українську музику, танці, забави і т. ін.

Пікніковий комитет робить заходи, щоб не тільки цей перший пікнік, але й всі слідуючі випади як найкраще. І даясно, програма цього пікніку буде дуже ріжнородна я багата.

На місце пікніку їдьте стріткаркою ч. 8, на яку влізайте на вулиці Парквей і їдьте аж до кіща яніші, де гостей дождатимуть ті самі товариші я товаришкі і покажуть дальшу дорогу на місце пікніку. Тож приходіть їдьте масово і вчасно, а не пожадуєте цього!

Пікніковий комитет.

Чи ви є членом Комуністичної Партії Канади? Коли уважаєте себе свідомим робітником, то ставайте в ряди комуністичної партії я працюйте в її користь.

ВЕЧІР НАРОДНІХ ТАНКІВ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

На цему образку показано гуртовий танок, що називається "Метелиця".

СТАРАННЯМ УЧАСНИКІВ КУРСІВ НАРОДНІХ ТАНКІВ ПРИ ВІДДІЛІ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ ВІДБУДЕТЬСЯ В СУБОТУ, 11. ЧЕРВНЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ І ИНШИХ НАРОДНІХ ТАНКІВ ПІД ПРОВІДОМ ТОВ. І ГОЯ. ПРОГРАМА ДУЖЕ БАГАТА, РІЖНОРОДНА, УЧАСТЬ ВІЗЬМУТЬ ТАНЦЮРИСТИ Я ТАНЦЮРИСТКИ ОБОХ КУРСІВ І РІЖНОГО ВІКУ. ВЕЧІР ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ВЕСЕЛИМ, ЯК ЗВИЧАЙНО НА ЗАКІНЧЕННЯ СЕЗОНУ І ГРАТИМЕ ПЕРШОКЛЯСНА ОРХЕСТРА. Є ЦЕ ШЕ ОДНА НАГОДА ПРОВЕСТИ ГАРНО ВЕЧІР У ВЕЛИКОМУ ГУРТІ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ ТА ПОЛЮБУВАТИСЯ НАРОДНИМИ ТАНКАМИ РІЖНИХ НАРОДІВ. НА ЦЕЙ ВЕЧІР ТИКЕТИ ЗНИЖЕНІ, БО ЛИШЕ ПО 25 ЦЕНТІВ ДЛЯ ВСІХ. ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО! ПЕРЕКАЗУЙТЕ ЗНАЙОМИМ. НЕ ЗАБУВАЙТЕ, ЩО ВЕЧІР ЦЕЙ БУДЕ В СУБОТУ 11. ЧЕРВНЯ І ЩО ТИКЕТИ ЛИШЕ ПО 25 ЦЕНТІВ.

УВАГА, ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ!

Не забувайте, що заходом Драмспівгуртка з Гейри Гіл відбудеться в четвер 9. червня в Українському Робітничо-Фермерському Домі в Вегревил комедія на 4 дії, п. н.:

"КЛУБ СУФРАЖИСТОК".

По представленню забави. Просимо о численну участь. Заряд.

ПОВДОМЛЕННЯ

для членів Р.З.Т. з Саундерс Вест і Алексо, Алта.

Оцим повідомляємо бувших членів Р.З.Т. з Саундерс Вест і Алексо, Алта, котрі вихали зі згаданих місцевостей, а бажали-б дістати переписні картки, що зверталися в тій справі до відділового секретаря в Алексо, Алта., на слідуочу адресу: N. Popeniuk, secretary of The Workers Benevolent Association Alexo, Alta.

ВЕЛИКА НОВИНА!

НОВИ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА "НОВИЙ СВІТ" В МОНТРЕАЛІ

"Практична Утопія" — це найбільш цікава я оригінальна книжка, яку видав перший раз на українській мові в Америці. Це гарна теоретична легка студія, зладжена у формі цікавого я захоплюючого оповідання.

Зміст книжки ілюструє подорож одного американського робітника по новій країні (без "холопа я пана") суспільного устрою, та передає нам дуже цікаво-корисні робітничо-селянські картини з громадського життя у практичній утопії.

Книжка обіймає п'ять аркушів гарного чіткого друку і складається з 13-ох великих розділів: питань, пояснень, відповіді міркувань, спостережень, думання, політики, економічної науки, дискусій, розмов, історичних анекдотів, переказів то-що.

Чотири-барвна ілюстрована окладина. Ціна одного переписника 50 ц.; 6 — \$2.50; 13 — \$5.00; 30 — \$10.00.

"Світ" по знижених цінах: Практична утопія 50 ц.; Пізнанне царство з 65-ма образами 50 ц.; Нарис економічної географії з 44-ма географічними я історичними малюнками 60 ц.; Нарис пересторичних подій з 30-ма образами 40 ц.; Ілюстрований альманах 40 ц.; Ілюстрована робітничая читанка 35 ц.; Розвиток людства 25 ц.; Як поставив світ з 22-ма образами 20 ц.; Чому позичали віру 10 ц.; Велике місто 10 ц.; Смерть Франка 10 ц. Разом \$2.50.

Ширити скрізь видання "Нового Світа". Замовалення з гришми шліть на адресу: NOWYJ SWIT Box 1092 — Montreal, Que.

ПЕРШИЙ ПІКНІК В ЦІМ СЕЗОНІ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФЕРМЕРСЬКИХ ДІМ У ВІННІПЕГУ відбудеться

В НЕДІЛЮ, 12. ЧЕРВНЯ 1927 РОКУ

НА ФАРМІ Р.З.Т. В ІСТ КИЛДОНАН

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

Місце пікніку те саме, що й минулого року. На пікніку будуть смачні перекуски, холодні напитки, ріжні спортові гри я танці і т. ін. Пригравати буде добріша орхестра. Місце на пікнік чудове. Площа гарно вичищена, де зможе весело провести день. На площі збудовано будинок, в якому певна частина публіки зможе скоротитися на випадок дощу.

ЯК ІХАТИ: Беріть стріткарку "Килдонан" і їдьте нею аж до кіща. Там треба переїхати на "Сейнт Пол" кару (що коштує три центи) і їдьте нею аж до Fortier Ave. Вся їзда коштує 8 центів. На місці вас стринуть представничий комитету.

ЇДЬТЕ САМИ Я КЛИЧТЕ З СОБОЮ СВОІХ ЗНАЙОМИХ. В РАЗІ НЕПОГОДИ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗАБАВА В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ.

УВАГА, ВЕНКУВЕР І ОКОЛИЦЯ!

Оцим повідомляється всіх українських робітників і робітниць міста Венкувер і околиці, що т. І. Килбановський, вертаючись з західної Бритиш Колумбії назад до Венкувер, в нише наведені дні виголосить 4. лекції на слідуочі теми: "Становище жінок в суспільстві"; "Інтелектуальна я робітничая класа"; "Класи я комуністичная партія"; "Що таке містечество?"

Лекції відбудуться в дияні 12, 15, 19 я 22. червня ц. р. в Кінгтон салі в годині 8. вечером.

Товариші я Товаришкі! Ми у Венкувері маємо дуже мало нагоди почути добрих робітничих бесідників на українській мові, тому-то нашим робітничим обов'язком є прийти я користати з цієї так давно-бажаної нагоди.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі своїх двоє товаришів — Василь Петриню, з Серафінців, повіт Гороненка, який недавно мав перебувати в Ная-гара Фолс, Онт. я Івана Чайку, з села Стрідьча, того самого повіту. Хто знав-би про них, або вони самі, хай зголосяться на адресу: Т. Mylenky 14712 Wood St., Harvey, Ill.

ПОШУКУЮ товариша Петра Кучерського, з села Стрідьча, повіт Гороненка, Галіччина. Маю до него важну справу я разом лист від кривавика Івана Кучерського з Чехо-Словаччини. Перебував переважно в Соброрах, Онт. Хто знав-би про него, або він сам, прошу зголоситися на пошлуочу адресу: P. Gregolinsky 73 Augusta Ave., Toronto, Ont.

МАЮ НА ПРОДАЖ лют в Бритиш Колумбії в містечку Вестмінстер я продам його за готівку або на сплату. По більшій інформації зголосуватися на адресу: D. P. Senkow P. O. Box 87, (69) Steinbach, Man.

